

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gld. 6 60
pol leta 6 „ 60 „ 3 30
četrt leta 3 „ 40 „ 1 70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlance naročila se ne oziramo.

Oglašni in poslanice se računajo po petih vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsake vrste. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Se enkrat o „jedinosti“.

Kadar uženemo naše klerikalce v zagato, v kateri ne vedo nič pametnega povedati v opravičenje na očitjanja, kako gre slovenska reč nizdol povsodi tam, kjer stojijo oni na važnih političnih mestih, se zatečejo k zadnji bilki, katera naj bi jih rešila, rekoč: Da je tako in ne drugače, temu je kriva okoliščina, da nismo jedini. Kadar bo jedinstvo med nami, o j takrat bo pa vse drugače. Dobro vedo, da se more storiti od naše strani na tako smelo govorčenje le to, da se jim pove, kako sleparijo z „jedinostjo“, ter da se pokaže v pravi luči lista „jedinost“, po kateri stremijo klerikalci. Kadar se to zgodi ter se jim pove, kar jim gre, potem pa zlobno zavijejo vso reč, iztrgajo par stavkov ter jim dajo ves drug pomen, končno pa se oddahnejo: Glejte, saj smo vedeli, oni so nespravljivi, oni ne marajo jedinstva, „Soča“ je ne mara, ti ljudje živé od razpore itd. Tako se ponavlja vedno isto zavijanje in laganje po naukih liguorijanske morale, in tako je tudi v „Gorici“ od sobote.

Povedali smo pred kratkim, kako je z „jedinostjo“ naših klerikalcev, ker so se, ugnani v kozji rog po naših člankih o njihovem delovanju v deželni odbor in drugod, zatekli v svoji zmedenosti in ker niso vedeli reči ničesar v svoje opravičenje, k zadnji bilki, ki naj bi jih rešila, k vskliku: Tako je, ker nismo jedini. Ko bi bili jedini, bi bilo pa vse drugače! O jedinstvu strašno radi pojejo, ali tako neubrano, da jih je težko poslušati ter da se spozna, da iz njih ne bo nikdar nič prida v tem petju. Saj v deželnem odboru so vendar jedini, saj Gregorčič, Berbec in Klančič se vendar ne tepejo med seboj, marveč se prav jedini v vsem „delovanju“. Jedini so, pa vendar gre tako rapidno nizdol z vsem, kar je slovenskega, pri deželnem odboru, da je pravi skandal. Ti trije možje, vsi jedini, so s. po orodje laškega boga, ki dela z njimi, kar hoče, ter jih včasih nabriše tako, da bi jih moralo biti sram; ako bi se sploh imeli kak čut sramu v sebi, „Za-

stopniki ljudstva“, ki se dajo tako nabrisati, kakor se je zgodilo n. pr. pri imenovanju ravnatelja deželne hipotečne banke ali pri oddaji službe nadzornika deželne trtnice, ter se ogrevajo in sprejemajo v deželno službo malo da ne kot Slovence take ljudi, ki se sami priznavajo za Lahe ter veljajo sploh kot taki, ali znajo slovensko ter so obiskovali celo kedaj kako slovensko solo, taki „zastopniki ljudstva“ niso za ljudstvo nikake vrednosti, pač pa mu neizmerno škodujejo. Jedini so med seboj tudi v deželnem zboru in jedini so v tem, da morajo ubogati Pajerja, kakor solarski kateheta, že s početka pa so odklonili dosti jasno v javnosti vsako skupno delovanje v deželnem zboru z naprednimi poslanci, s katerimi so se delali norce. —

Oni so torej jedini, in ker so zvezani z gospodarjem dežele, bi se pač dalo soditi, da bo njihovo delovanje uspešno na vse strani ter bo rodila zveza Gregorčič Pajer dobre sadove. V vsem tem so si jedini, oni sami sedijo povsodi, kamorkoli se voli „zastopnike ljudstva“ ali pritegne kakega Slovence, torej čemu javkajo potem po jedinstvi? — Pač le radi tega, ker ne vedo reči niti jedne pametne besede v svoje opravičenje, ker ničesar, kar smo jim očitali, niso mogli izpodbiti, čeprav bi bili to jako radi storili ter so se tudi trudili v tako svrhu z vseni svojimi močmi. Ko niso vedeli ničesar več, potem so pa zapeli pesem o „jedinosti“, češ, morda vlovimo nanjo nekaj kalinov, in pa potem poročemo, da so naprednjaki oni, ki nočejo jedinstva.

Mi smo že povedali, da do take jedinstva, po kakršni hrepenijo klerikalci, ne sme priti, kajti ako bi prišlo, potem je po nas. Že sedaj, ko so v večini na slovenski strani, gre vse narobe ter dela Pajer, kar hoče, kaj pa bi bilo šele potem, ako bi sedelo v deželnem zboru deset klerikalnih kimavcev! Niti jedne besede bi se ne čulo več o pravih potrebah našega ljudstva, marveč gospodje Slovenci bi živeli lepo v miru z Lahi in nekateri bi živeli za svoje

kimanje lepe svote iz deželne blagajne. Po taki „jedinosti“ pač ne more in ne sme stremiti nikdo, kdor hoče dobro slovenskemu narodu na Goriskem ter hoče sploh se veljati za dobrega Slovence. S tako „jedinostjo“ se ne strinjamo, marveč proti taki „jedinosti“ se borimo, stremimo in trudimo pa se za pravo jedinstvo, ki naj bi objemala celo desetorico slovenskih mož-poslancev, unetih za naš vseobči blagor in napredek, mož čistih rok in brez izdajskih obvez.

Od take desetorice imamo pričakovati uspehov, od ljudi, ki iščejo najprej mošnjo, in potem ne mislijo na nikako delo, od ljudi, ki, med seboj jedini, hlapčajo Lahom, ker jim pomagajo pri volitvah, ter se ne borijo za toli teptane krivice našega ljudstva, ker so dolžni vladi pokorščine, ki jim je sla na roke pri volitvah, od ljudi ki sami na sebi niso zmožni, biti kaj veljavni zastopniki ljudstva, od takih ljudi imamo pričakovati le — neuspehov. In ti se tudi kažejo povsodi.

Največja nesramnost in frivolno norčevanje z našim ljudstvom je torej njihov klic po „jedinosti“. Delati treba, stati kot mož na braniku, ne pa kimati in hlapčevati, potem pa lagati in se izgovarjati z „jedinostjo“! To je vsakega moža nedostojno, podobno pa je do pike „zastopnikom ljudstva“, izbranim s pomočjo Lahov in vlade.

Zato proč s takimi figa-možmi in zato proč z njihovo „jedinostjo“, ker ni drugega nego šalobardsko sleparjenje našega ljudstva!

Iz klerikalnega sveta.

Ko je bil prevzel prestolonaslednik Franc Ferdinand pokroviteljstvo nad nemškim „Kath. Schulverein“-om, je zasumelo po klerikalnih listih velikega veselja. Od vseh strani so mu pošiljali izraze udanosti ter se mu klanjali — tudi goriski Čepovan ni izostal. Zadnje smo beležili vest, da so skušali mogotci okoli tega „Kath. Schulvereina“ izrabljati prestolonaslednika v svoje nelepe ultramontanske namene, nadvojvoda pa da je rekel, da je sicer dober katoličan, da pa ne more služiti v klerikalne svrhe. Listi so poročali, da je

Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z ur. nikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglasno je plačati loco Gorica. Dopolni se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali gld. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

rekel, da ako pride na prestol, ostane sicer dober katoličan, ali konfesijskonalno ne bo vladal. Sledila so takoj preklicavanja vseh teh reči, javno mnenje pa si je le pridržalo svojo sodbo. Sedaj pa se je zgodilo nekaj, iz česar bi se dalo slepati, da vendar tiči nekoliko resnice za tisto tako dementirano besedo. Te dni so zborovali v Solnogradu zopet oni, ki ustanovljajo tam tisto že naprej sloveče katoliško vseučilišče, za katero se razgrevajo tudi slovenski „katoliki“ okrog „Slovenca“ in drugih farovski trobil, dočim dr. Susterskič z vprašanjem o slovenskem vseučilišču norce brije ter je je izrabljal celo v svojo brezvestno obstrukcijo, te dni so torej tam gori zborovali, govorili dosti o sovražnikih Boga in svete vere itd. — na prestolonaslednika pa so popolnoma pozabili! Ako je tak njihov pokrovitelj, potem bi se bili brez dvoma spomnili nanj pri taki priliki ter mu poslali primerno brzoglavko — tako pa ni bilo nič. Ker je bil tako prav sedaj za ono „dementirano“ vetjajo, se sme iz tega pač sklepati, da so vendarle dobili klerikalci neko lekcijo, katero si zapomnijo; kajti ti ljudje hočejo prav vse zlorabljati v svoje narodom in državi škodljive namene.

Naučni minister — namreč avstrijski! — je dovolil kongregaciji detinstva sv. Jožefa in Marije iz Metza, da sme ustanoviti v Dunajskem Novemestu ljudsko, meštansko in višjo deklisko šolo. Torej nove klerikalne trdnjave! Na Francoskem se kaže vsa gnjiloba takih kongregacijskih sol, kaže se ves pogubonosni vpliv takih sol na družbo, zagradel jih odpravljajo, pri nas v Avstriji jih pa še le cdirajo! Kje smo še za Francijo? Kaj so avstrijski ministri prav ničesar ne utijo na tako svarilnih vzgledih, kakor so na Francoskem?!

Ljubljanski škof Anton Bonaventura potrebuje denarja za svoje nepotrebne zavode v Št. Vidu pri Ljubljani. V „Škofijskem Listu“ piše svojim duhovnikom: „Natančno sem Vam poročil o zidavi, posebno o denarnem stanju naših „škofijskih zavodov“ v Št. Vidu, kakor se navadno imenuje desko semenišče skupno s konviktom in gimnazijo. Kajne, treba zavode dozidati in potem povečati že obstoječi fond, da bomo mogli

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

Drugi del.

(Dalje)

»Ker vem samo jaz...«
»Kaj?«
»Da ni ali boljše ni bil kriv niti oddaleč tako kakor se vam dozdeva.«
»Res?« pravi milady z nemirnim obrazom. »Govorite jasnejše, kajti res ne vem, kaj hočete reči.«
In ozre se v d'Artagnana, ki jo je objemal, z očmi, ki se navidezno polagoma razvneajo.
»Da, jaz sem galanen mož,« pravi d'Artagnan, odločen, da konča vsa stvar; »in odkar je vaša ljubezen moja, odkar vem, da ste moja, kajti saj ste moja, ni res?«
»Popolnoma, nadaljujte!«
»Torej, od tega časa se čutim izpremenjenega, tišči me neka izpoved.«
»Izpoved?«
»Če bi dvomil o vaši ljubezni, bi ne priznal; toda vi me vendar ljubite, moja lepa ljubica? Ni res, vi me ljubite?«
»Gotovo.«
»Ali bi mi torej oprostili, če bi se bil pregrešil v svoji preveliki ljubezni do vas?«
»Morda.«
D'Artagnan poskusi z najslajšim nasmehom, ki

ga premore, približati svoje ustnice miladynim, toda ona ga drži od sebe.

»Izpoved,« pravi pobledel, »kakšna je ta izpoved?«

»Zadnji četrtek ste dovolili gospodu Wardesu rendez-vous prav v tej-le sobi, ni res?«

»Jaz? Ne, to ni res,« pravi milady s tako trdnim glasom in tako mirnim obrazom, da bi pričel d'Artagnan dvomiti, ako bi ne vedel tega tako popolnoma.

»Ne lažite, moj lepi angelj,« pravi d'Artagnan smehljaje, »to vam ne pomaga.«

»Kako mislite to? Govorite! Vi me umorite!«

»O, le pomirite se, proti meni se niste pregrešili, in jaz sem vam že oprostil.«

»Dalje, dalje!«

»Wardes se ne more bahati z nikako srečo.«

»Kako to? Sami ste rekli, da je ta prstan...«

»Ta prstan, draga moja, imam jaz. Grof Wardes od četrtega in d'Artagnan od danes sta ista oseba.«

Nespametnik je bil pripravljen na presenečenje, pomešano s sramovanjem, na majhno nevihto, ki se izlije v solzah; toda silno se je zmotil, in njegova zmeta ni trajala dolgo.

Bleda in strašna se dvige milady, sune d'Artagnana z močnim sunkom v prsi od sebe in skoči iz postelje.

Bil je že skoro beli dan.

D'Artagnan jo drži za njeno nočno obleko iz indijskega platna, da si izprosi njeno oprostjenje, toda s silo in odločnostjo se mu hoče iztrgati. Tu se raztrga batist, da se ji razgalijo rame, in z nepopisno

grozo spozna d'Artagnan na eni teh lepih, okroglih in belih ram lilijo, to neizbrisljivo znamenje, katero je pritisnila onečasujoča roka krvnikova.

»Veliki Bog!« vsklikne d'Artagnan, izpusti nočno obleko in obleži na postelji nem, nepremičen in kakor okamenel.

Toda milady se čuti zatoženo po d'Artagnanovem strahu. Brez dvoma je videl vse; mladi mož ve zdaj za njeno skrivnost, to grozno skrivnost, ki je razven nje ne ve nihče.

Okrene se, ne več kakor divjajoča ženska, ampak kot ranjen panter.

»Ah, revše,« pravi, »sramotno si me izdal, in še več, ti veš mojo skrivnost! In zato moraš umreti!«

In pri tem pohiti k mozaikovemu zabojčku na mizi za lišp, odpre ga z mrzlično in tresočo se roko, vzame iz njega majhno bodalce z zlatim ročajem in tankim ostrim rezilom ter se vrže s hitrim skokom na pol nagega d'Artagnana.

Dasi je bil, kakor znano, mladi mož hraber, se vendar prestraši te grozne prikazni, teh grozovito razširjenih zenic, teh bledeh lic in krvavih ustnic. Kakor bi bil storil, če bi se priplazila do njega strupena kača, se umakne med posteljo in steno, zgrabi s svojo potno roko za meč in ga potegne iz nožnice.

Toda ne da bi se brigala za meč, poskusi milady zlezti na posteljo, da bi ga zadela od tam, ter obstane šele, ko začuti na vratu brušeno ost d'Artagnanovega meča.

Nato skuša zgrabiti z rokami za meč; toda d'Artagnan ga vselej umakne njenim rokam, nastavi ga

deloma brezplačno, deloma vsaj z malo ceno darovite sinove naših kmetovalcev v nje sprejemati. Zato prosim, da dobro premislite in se osrčite spolnjevati navedila za dohodke in prispevke. Prav posebno drage mi bodo ustanove za zavod in pa darovi po 200 kron z namenom za eno večjo mašo. Le pomislite: Ko bodo zavodi dovršeni, bode v njih delovalo okoli 15 duhovnikov, kateri bodo mašnih intencij močno potrebovali; moglo se bo opraviti vsako leto po 5000 sv. maš; od 400 K bo 8 K obresti, ako dobi duhovnik 2 K, ostane za zavode od vsake sv. maše po 6 K, od vseh torej na leto 30.000 K. Prosim, da se tega daru gg. duhovni sami spomnite pa ga tudi vernikom ob ugodnih prilikah priporočajte. Ne mislim pa tu ravno zadnjih ur bolnikovih; onda je boljše molčati, da — ne pridete v sitne neprilike. — „Slov. Nar.“ pravi na to: Tako piše škof. Njegov načrt je res velikanski. Dežela je revna, tako revna, da ljudje trumoma heže v Ameriko, posebno v zadnjih desetih letih, odkar so kmetijske občine popolnoma v rokah klerikalcev in duhovnikov „rečujejo“ kranjskega kmeta s svojimi organizacijami. In iz te revne dežele hoče škof zopet izprežati ogromno svoto. Že nekaj let dere to ubogo ljudstvo za „prostovoljne darove“ in na smrtni postelji že ni nihče več varen, da mu škofov agent ne nastavi revolverja na prsi. Če ne daš kaj za zavode — te dobi hudič v kremplje. Sedaj pa hoče škof poleg drugih dajatev izprežati iz našega revnega ljudstva še 5000 mašnih ustanov po 200 kron, to je ravno en milijon kron. Kar na kratko ukazuje: 200 kron nese 8 K obresti; dve kroni dobi duhovnik, 6 K ostane za zavode, pri 5000 mašnih ustanovah bi torej ostalo za zavode 30.000 K, duhovniki pa bi dobili 10.000 K. Mi le strmimo, da se upa škof s par vrsticami naročiti duhovnikom: Oskubite kranjsko deželo za milijon kron — jaz jih potrebujem za svoje zavode. In potem ta migljaj, kako naj se denar izpreša: „Ne mislim pa tu ravno zadnjih ur bolnikovih: onda je boljše molčati, da — ne pridete v sitne neprilike.“ Torej samo zaradi sitnih neprilik naj duhovniki ne skušajo zadnjih ur bolnikov izkoristiti, da izprešajo iz njih kako ustanovo. Vsakdo bi pričakoval, da bo škof rekel: V zadnjih urah bolnikov je molčati, ker je nepošteno in brezvestno, izkoristiti smrtni strah in duševno ter telesno onemoglost bolnikov, da se iz njih izpreša 200 K. Ali škof ni tako pisal! Škof pravi: je boljše molčati, da ne pridete v sitne neprilike. Kaj pa, kjer se sitnih neprilik ni bati? Ali je v takih slučajih bolje, da duhovnik ne molči in pogumno reče v smrtnem strahu in v smrtnih bolečinah trepetajočemu ubogemu siromaku: Denar sem — drugače ne bo tvoja duša izveličana? Prosimo točnega odgovora!

Tirolski klerikalci so si hudo v laseh. Škofje so se že trudili, pripraviti te tirolske

trdovratneže, ki so pa vsi „sveti možje“, ker so klerikalci, do miru in sprave; ali škofje so obračali, Tirolci pa obrnili — še huje so se začeli lasati. Tu se vidi, kako je klerikalcem prirojen a prepirljivost. Lasajo se in zmerjajo, da je grdo, kradejo čast in poštenje, sploh delajo tako, kakor ne smejo delati pošteni ljudje po Kristusovih naukih — toda po končanem ravsu in kavsu obračajo vsi hinavsko oči proti nebu, češ, saj se borimo za čast božjo! Vsi pridemo v nebesa... Na dan 9. t. m. je bila zopet sklicana konferenca, da se poravnajo nasprotja med krščanskimi socijalisti in konservativci na Tirolskem. Konferenco pa so morali odgoditi na nedoloten čas, ker so se konservativci pokazali nespravljive ter so na dveh shodih ostro napadli krščanske socijalce. Tako delajo klerikalci, tisti ljudje, ki drugače tako radi kličejo po miru in spravi! Seveda Tirolci imajo še toliko lažje stališče, ker je obče znano, da pride Tirolec k pameti šele, ko je star 40 let. Klerikalna politika pa vpliva na nje, kakor se vidi, tako, da odalej sploh nikdar ne bodo pametni!

Ali se mora procesiji odkriti? — V Moosbrunn pri Dunaju so imeli na dan Vseh svetnikov javno procesijo. Neki mladi trgovec, ki je procesijo srečal, se je sicer odkril križu, potem pa se pokrnil ter šel mirno naprej. Naenkrat je skočil župnik k njemu, mu priložil zausnico ter mu zbil klo-buk z glave. Vrhutega ga je še ovačil sodišču zaradi motenja vere. Sodišče pa je izreklo, da se pred udeležniki procesije ni treba nikomur odkrivati.

Vojna med Rusi in Japonci.

Iz Petrograda javljajo: Japonski poslanik je izročil po naročilu svoje vlade carski vladi noto, ki isto obvešča, da se je Japonska odločila, vstavi ti nadaljnja pogajanja ter odpoklicati poslanika in vse poslanisko osobje v Petrogradu, radi česar je zapovedal car, da ruski poslanik v Tokiju in vse poslanisko osobje takoj zapusti glavno mesto Japonske. Radi takega postopanja japonske vlade, ki ni hotela počakati ruskega odgovora, pade vsa odgovornost za posledice, ki bi mogle nastati vsled pretrganja diplomatskih zvez med obema državama, na Japonsko. V posebnih izdaji „Novoga Vremena“ se pravi, da so hoteli ruski diplomati japonske predloge miroljubno proučiti in popustiti v toliko, v kolikor ne bi bila prizadeta čast Rusije. Vse izmenjavanje not je bila kodačija od strani Japonske, ki je morala čakati, da dosepejo v kitajsko odboje dve križarki, ki ste bili kupljeni v Italiji. Pretrganje diplomatskih odnosov se ne pomeni vojne. Mi stojimo pred tremi rešenji: vojna, posredovanje, ali pa dolgo trajajoči spor. Vsekakor ne bo dolžil noben pošteni inozemec Rusije agresivnega držanja. Neka vest

agencije „Havas“ iz Tokija dobiva iz službene vira, da je japonska vlada zastoj čakala ruskega odgovora več kot 3 tedne, a dejstvo, da se je Rusija z naglico pripravljala na vojno, jo je napotilo, da je pretrgala pogajanja, da tako zadobi svobodno roko. Pošiljajo se nove ruske čete v vzhodno Azijo. 6. t. m. po noči so odsle stiritostnije strelcev proti skrajnemu vztoku.

Ruski car odpotuje v Moskvo.

Vojna je napovedana. Japonska je napovedala vojno Rusiji. Tako se glasijo včerajšnja poročila.

„Novoe Vremja“ pravi: Tri mesece se trudi ruska diplomacija, da z odnehanjem prepreči vojno. Vse je bilo zastoj. Kar je v tem času Japonska delala, je bila sama komedija. Japonska je od začetka imela namen začeti vojno, a morala je čakati, da sta njeni novi ladji iz Genove prispeli v japonsko vodo, ker bi bila sicer ruska mornarica pri Adenu ti dve ladji vjela. Zdaj sta ti dve ladji prispeli v Singapore in zdaj je Japonska storila odločen korak.

Marsikdo bode morda vprašal, zakaj pripisuje Japonska toliko važnost Mandžuriji in Koreji. Japonci smatrajo Mandžurijo in Korejo življenskega pomena zase, in sicer v gospodarskem oziru. Japonska, ki meri samo 382.447 km², a ima okoli 45 milijonov prebivalcev, ne more več svojih ljudi preživeti. V nasprotju z Japonsko pa sta Mandžurija in Koreja, zlasti ob morski obali zelo rodovitni in ste bili doslej oni deželi, kamor je Japonska pošiljala svojo nadprodukcijo na prebivalstvu. Ker je Rusija zasedla Madžurijo in si tudi v Koreji pridobila odličen vpliv, smatrajo Japonci to kot edino zapreko njihove ekspanzivnosti in ker so tudi prepričani, da jim je odvzet prvi pogoj razvoja in življenja. O posledicah te vojne je seveda sedaj še težko govoriti. Admiral Aleksejev, carski namestnik na daljnem vztoku, je eden najpametnejših, najspretnjših in najpremetnejših diplomatov in državnikov našega časa in ker je tudi on vrhovni poveljnik ruske armade v boju proti Japonci, je zanimivo, kako se je že pred meseci izjavil o načinu, kako se bodo Rusi bojevali, ako res izbruhne vojna. Rusi se bodo, je rekel, v boju držali politike starih Skitov, katera je tudi proti Napoleonu popolnoma vspela. Čim se napove vojna, se ruska armada umakne v notranje dežele in bo za sabo vse opustošila. Ako ji bodo Japonci sledili, jim bode v kratkem času pošel provijant in ko bodo že vsi utrujeni in onemogli, vdarili bodo Rusi na nje in jih uničili. Sploh pa pomeni za Japonsko transport in vzdrževanje kakih 200.000 vojakov v Koreji ali Mandžuriji že gmočno katastrofo. Ruska bojna mornarica, o kateri Japonci trdijo, da jo v prvem trenutku uničijo in pogreznejo v morje, umaknila se bi pod varstvo topov v Port Arturu in ruske križarke bi v prvem trenutku imele samo to nalogo, da bi zabranjevale dovajanje provijanta z Japoskega ali od drugod.

In če bi bili Japonci že utrujeni in izmučeni in bi že bili popolnoma oslabljeni vsled krutega podnebja — v Mandžuriji in Koreji je namreč 8 mesecev zima in le 4 mesece poletje — bi Rusi z novimi svežimi močmi stopili na bojno polje in si izvojevali venec zmage hitreje, nego bi si kdo mislil, in premagali Japonce, da, jih naravnost uničili.

Japonec je sicer na zunaj civilizovan, znotraj pa je takšen barbar in Azijat, kakor je bil preje. Japonec, ki je bil preje, kakor vsi barbari, pošten in odkritega značaja, je postal pod vplivom evropske civilizacije lažnjiv, zahrbtn, nepošten in zagrizen šovinist, ki smatra sebe za prvi narod na svetu. Posledica tega je, da narašča mržnja proti tujcem na Japonskem od dneva do dneva in da je sovraštvo do njih sedaj že doseglo meje, kakor se ne da niti primerjati s Kitajsko. Sicer ni dvoma, da je japonska armada za azijske razmere naravnost izvrstna in izborna, toda navzlic temu se Japonska vendarle še ne more meriti z nobeno evropsko velesilo. Japonci bodo pobiti, o tem ni dvoma. To pa ne bo samo usodepolno le zanje, marveč bo še veliko usodepolneje za številne tujcemce, ki sedaj žive na Japonskem. V tem slučaju se bodo godila grozodejstva na tujcih, kakor jih morda še ne pozna zgodovina.

Bržčas bodo Japonci v borbi proti Rusiji, ki je oborožena od glave do pete, popolnoma osamljeni! In to je usodepolno za Japonsko, ki vendar ni tako pripravljena na vojno, kakor Rusija, dasi se je že z vso nervoznostjo že mesece in nesece oboroževala. Ruska vojna moč na Daljnem vztoku pa je naravnost velikanska. V Mandžuriji in sosedni Sibiriji je že zbranih skoro milijon vojakov. Rusija ne razpolaga samo z dobro in številno pehoto, ampak tudi z izvrstnim topničarstvom in z izbornim konjeništvom. Japonska pač ima razmeroma dobro pehoto, nima pa izvežbane artilerije, še manj pa kavalarije. Tudi ruska bojna mornarica daleko nadkriljuje japonsko. Niti za hip se torej ne da dvomiti, da bo Japonska v začetni vojni doživela hud poraz in da bo Rusija pridobila samo na ugledu in veljavi. To uvidevajo že tudi Angleži, ki so največ zakrivili, da so se Japonci uživali v svoji megalomaniji in si jeli domisljevati, da morejo ugnati ves svet v kozji rog.

Domace in razne novice.

Zanikana vest. — Raznesla se je bila po Gorici vest, da g. deželni sodni svetnik Milovčič je imenovan višjim sodnim svetnikom. Ta vest je morda povzročila nujna želja onih, ki dobro vedo, da so razmere pri višjem deželnem sodišču nevzdržljive, ako se tje ne pošlje moža — veščaka. Ta vest pa se ne potrjuje. V „Sočo“ je prišla, ker je bila po Gorici že povsod razširjena ter smo jo sprejeli kot izvršeno dejstvo.
(Dalje v prilogi.)

ji zdaj na prsi, ter se umika počasi ob postelji, da bi dosegel vrata v Ketyno sobo.

Pri tem ga naskakuje milady z blazno besnostjo in groznim rjoventjem.

Vse to je podobno dvoboju, in d'Artagnan prične počasi zbirati misli.

„Izborno, lepa dama, izborna,“ pravi. „Ali za Boga pomirite se vendar, ali pa vam narišem na lepa lica še drugo lilijo!“

„Nesramnež, nesramnež!“ rjove milady.

Toda d'Artagnan ostane v defenzivi in skuša doseči vrata.

Med hruščem, ki ga provzročita, ona prevračaje pohištvo, da bi dosegla njega, on skriva se za pohištvo, da bi bil varen pred njo, odpre Ketty vrata. D'Artagnan, ki se je trudil ves čas, da bi dosegel ta vrata, je oddaljen od njih samo še tri korake. Z enim samim skokom skoči iz miladyne sobe v Ketyno in hitro kakor blisk zaklene vrata, proti katerim se upre z vso svojo silo, dočim zapahne Ketty zapahe.

Toda milady poskuša s svojo močjo, daleč prese-gajočo ženske sile, vlomiti vrata od svoje strani. Ali ko prevede, da je to nemogoče, prične suvati z bodaicem v vrata ter predere res nekterikrat debeimo vrat.

Vsak sunek spremljajo grozne kletve.

„Brzo, brzo, Ketty,“ pravi d'Artagnan polglasno, ko so zapahnjeni zapahi, „izpusti me iz hôtela, sicer me da usmrtiti po svojih slugah, kakor hitro ji daga čas, da odide iz spalnice.“

„Ali tako ne morete zapustiti hôtela,“ pravi Ketty, „saj ste čisto nagi.“

„Res je,“ pravi d'Artagnan, ki opazi šele zdaj obleko, v kateri je, „to je res; obleci me, kakor moreš, ali hitiva! Saj vidiš, tu se pravi življenje ali smrt!“

Ketty spozna vse le predobro; kakor bi pogledal kvišku, ga obleče v obleko s cveticami, široko avbico in ženski plašč; da mu opanke, v katere vtakne svoje boste noge, in ga odvede po stopnicah. Čas je še; milady je že zvonila in vzbudila ves hôtél. Vrtar potegne kljuko baš v istem hipu, ko zakriči milady skozi okno ravno tako pol naga:

„Ne odpirajte!“

VIII.

Kako dobi Athos brez truda svojo opravo.

Mladi mož ubeži, dočim mu zapretna ona še enkrat s svojo onemoglo roko. V trenutku, ko ji izgine izpred oči, se zgrudi milady v svoji sobi onesveščena na tla.

D'Artagnan je bil tako zmeden, da premeri pol Parisa v popolnem teku, ne da bi se brigal za to, kaj se zgodi s Ketty, ter obstane šele pred Athosovimi vrati. Zmedenost njegovega duha, strah, ki mu je podelil peruti, klic nekaterih nočnih straž, ki so ga zasledovale, in zasmehovanje nekaterih mimoidočih, ki so se odpravljali kljub zgodnji uri na delo: vse to pospeši njegov tek bolj in bolj.

Pri Athosu prekorači dvorišče, odhiti po stopnicah in potrka na vrata s tako silo, kakor bi jih hotel ulomiti.

Grimand odpre z zaspanimi očmi. D'Artagnan plane v sobo, da bi ga skoro pomandral na tla.

Kljub navadni molčečnosti se vrne pri tem ubogemu slugi dar govora.

„Hej, hej!“ vsklikne. „Kaj hočete, razuzdana vlačuga, česa želite, nečistnica?“

D'Artagnan si sname avbico in pokaže svoje roke izpod plašča; pri pogledu na njegove brke in na nje-

gov goli meč spozna uboga para, da ima opraviti z možem.

Najprej ga ima za morilca.

„Na pomoč! Na pomoč!“ zakliče.

„Molči vendar, nesrečnik!“ pravi mladi mož. „Jaz sem d'Artagnan, ali me ne poznaš? Kje je tvoj gospod?“

„Vi, gospod d'Artagnan!“ vsklikne Grimand. „Nemogoče!“

„Grimand,“ pravi Athos, prišedši v spalni suknji iz svoje sobe, „zdi se mi, da si dovoljuješ govoriti.“

„Ah, gospod, to je...“

„Tiho!“

Grimand se zadovolji s tem, da pokaže svojemu gospodu s prstom na d'Artagnana.

Athos spozna svojega tovariša takoj, in kakor je bil flegmatičen, se zasmee na ves glas, kar je pač opravičevala nenavadna maska, ki jo je imel pred očmi: postrani stoječa avbica, do tal segajoča suknja, zavihani rokavi in vsled razburjenja naježeni brki.

„Ne smej se, prijatelj!“ vsklikne d'Artagnan.

„Za božjo voljo, ne smej se, kajti pri moji duši, povem ti, da tu ni nič smešnega!“

In te besede izpregovori s tako slovesnim obrazom in s tako resničnim strahom, da ga prime Athos za roke in vsklikne:

„Ali si ranjen, prijatelj? Tako bled si!“

„Ne, toda pripetilo se mi je nekaj groznega. Ali si sam, Athos?“

„Vraga, kdo pa naj bi bil pri meni ob tej uri?“

„Prav, prav.“

In d'Artagnan odhiti v Athosovo sobo.

(Dalje pride.)

Poročil se je v ponedeljek v Biljah g. Adolf Strekelj, uslužbenec pri dežel-nem odboru, z g.čno Gizelo Saunigovo. Vse najboljše!

† Iv. Kranjec. — Včeraj je umrl v tukajšnji bolnišnici usmiljenih bratov g. Iv. Kranjec, c. kr. gimnazijski suplent na Dunaju. Pokojni Kranjec se je rodil na Vrhnem nad Kobari-dom, absolvirал gimnazij v Gorici, vseučiliške študije pa na Dunaju, bil je nekaj časa potem na gimnaziju v Gorici, odkoder je šel na Dunaj. Pokojnik je bil jako simpatičen in značajan ter vesel človek, vsled česar je užival občo priljubljenost v vseh krogih, kjer se je gibal. Ko je odhajal na Dunaj, smo si pač mislili, da se vrne kedaj zopet v Gorico, poučevat našo srednješolsko mladino kot deželan in dober učitelj, ali vrnil se je — umret. Bival je že nekaj mesecev v Gorici ter iskal zdravja, sl. dnjč je stopil v bolnišnico, kjer mu je neizprosna sušica včeraj ugasnila mlado življenje. Tako smo izgubili zopet mladega, nadarjenega moža. Blag mu bodi spomin!

Umrli je dne 7. t. m. gospodična Marija Pečenko, hčerka g. Antona Pečenko, veletržca in posestnika v Gorici. Dolga in mučna bolezen jo je spravila v prerani grob. K večnemu počitku jo položijo danes v Rihembergu.

Ker so želeli, da se njeno truplo prepelje v Rihemberg, kjer dobi poseben grob, je bil pogreb šele danes ob 8. zjutraj. Vkljub prav slabemu vremenu se je zbralo ogromno občinstva iz vseh mestanskih krogov. — Ker je bila pokojnica član ženskega zbora in je oče član društva, je hotel možki pevski zbor peti v cerkvi in ob slovesu pri Kapucinih. Župnik Sedej je zabranil petje v cerkvi. Zato so pevci zapeli le ob slovesu ginljivo „Blagor mu!“

Splošno sočutje bodi odlični narodni rodbini vsaj mala iskrica tolažbe v sedanjih tužnih dneh.

Smrtna kosa. — Umrli je gosp. Josip Komel, mizarški mojster v Solkanu v 50 letu starosti. Pogreb bo danes pop. ob 3. uri. Bil je blaga duša ter pri vseh jako priljubljen in spoštovan. N. v. m. p.

Ponesrečil se je na postaji v Dornbergu v ponedeljek zvečer znani lesni trgovec in veleposelstnik, g. Matija Repič iz Sturij. V Dornbergu je izstopil, da piše kozarec vode. To je storil, potem pa hotel zopet vstopiti. Ker se je vlak že premikal, mu je spodrsnilo in padel je ter prišel pod kolesa, ki so ga zmetila in polomila. Bil je takoj mrtev. Star je 52 let. Namenjen je bil domov. Z njim je bila tudi njegova 20-letna hčerka. Toli prizadetim ostalim naše sožalje!

Kostumni venček slovenske mladine. — Drevi bode kostumni venček slovenske mladine v veliki dvorani hotela „Central“. Vhod bode od strani Telovadnega trga. Na drugi strani bodo vrata zaprta. K obilni udeležbi vabi odbor slovenske mladine.

Občni zbor „Goriškega Sokola“ se je vršil v ponedeljek v stranskih prostorih hotela „pri Jeleni“ ob impozantni udeležbi od strani bratov Sokolov ter v najlepšem redu. Obširneje poročilo sledi.

C. kr. kmetijsko društvo v Gorici je imelo včeraj svoj občni zbor in z njim je imel dr. Pajer „svoj dan“. Po skandaloznih pripravah, katere so zagrešili Lahi s Pajerjem na čelu, ni moglo slediti nič dostojnega, nič poštenega; zato pa je včeraj nasilstvo slavilo ostudne orgije.

Iz vseh krajev dežele so Lahi zbobnali nad 160 mož. Njihova organizacija je bila naravnost vzorna. — Ta vzgled naj bi si ogledali naši voditelji v tem društvu! — Vlada je poslala kar dva zastopnika.

Slovenski člani osrednjega odbora so sklenili, naj se Slovenci ne udeležimo zbora, marveč poda naj se protest vladi in predsedništvu. To se je zgodilo. Posebna deputacija je izročila ta protest (— prinašamo ga doslovno na drugem mestu) — tik pred zborom dvornemu svetniku gosp. grofu Attensu in dr. Pajerju. — Protest se na zboru ni prečital, marveč je zbor potrdil, da je bil zbor pravilno sklican, da je vse v redu, in da se torej vsi sklepi veljavni. — Dnevni red se je potrdil skoro brez sleherne razprave; poročila se niso niti čitala.

Na vse to se še povrnemo. — V predsedništvo so bili izvoljeni: dr. Pajer s 164 glasovi predsednikom, I. podpr. conte Panigai, II. podpr. pa dr. Marani.

Nad 60 slovenskih članov se je zbralo „pri zlatem jeleni“, kjer je bilo prav živahno zborovanje. Sklepi so tajni.

To pa povemo Lahom in vladi: Slovenci smo za to priliko se porabili milo parlamentarno obliko s protestom in odsotnostjo, toda zanaprej se to ne bo več godilo, se ne sme goditi! Ako ne zavladajo v tem društvu poštene razmere, da se bodo spoštovala pravila, tradicije in zakon, — tedaj je bil včeraj zadnji občni zbor, kateri smo Slovenci dopustili. Se že se duše sredstva, da odbijemo na edino vreden uatčin Pajerjeva in laška nasilstva!

Protest proti občenemu zboru c. kr. kmet. društva. Glasi se tako-le:

Slavno predsedništvo c. kr. kmetijskega društva v Gorici.

Proti občenemu zboru, sklicanemu na dan 9. t. m., podajamo podpisani člani osrednjega odbora v svojem in svojih tovarišev in zastopancev imenu naslednji

protest:

Prilčno eno leto pred smrtjo nepozabnega predsednika grofa Franca Coronini-ja krožilo je po celi deželi vabilo kmet. društva, izdano po sklepu osrednjega odbora, naj bi kmetovalci, prijatelji kmetijstva, društva in občine v večjem številu pristopili društvu, da se oživi in ojači njegovo delovanje v blagor domačemu kmetijstvu. Vsled tega poziva se je začelo naše ljudstvo gibati in osrednji odbor je sprejel zaporedoma znamenito število naših kmetovalcev pa tudi kmetijskih združenj in občin. Pod Coroninijevim naslednikom pa so se stvari vse drugače zasukale. V seji dne 14. februarja 1903. je osrednji odbor sprejel zraven nekaterih Slovencev mnogo italijanskih posestnikov, pa tudi društev, in sicer takih, katera nimajo prav nič opraviti s kmetijstvom, kakor „Società di Ginnastica“, „Lega Nazionale“, polit. društvo „L'Unione“, in to brez vsega ugovora, docim je v naslednji seji dne 11. julija 100 in toliko zglašanih slovenskih kmetovalcev izročil v pretes posebnemu odseku, kateri se do današnjega dne ni dovršil svoje naloge. Pri tem se je predsedništvu zelo mudilo sklicati občni zbor, in eicer v takem času, ki ni po pravilih (§ 34.) odločen za društvena zborovanja. Pa tudi prehvati nas je hotelo predsedništvo s svojim oznanilom obč. zbora, ker smo prejeli dotična vabila še-le dne 1., 2., 3. tek. meseca, — nekateri člani še sploh niso prejeli nobenega vabila, med njimi celó odbornika gg. ces. svetnik France Vodopivec, potovalni učitelj Strekelj. V zmislu § 35. društvenih pravil bi morala biti vabila vročena vsaj 14 dni pred občnim zborom, ker drugače ne morejo člani izvrševati svoje pravice, ki jim je podeljena, da smejo oglašati samostajne predloge; kajti kdor dobi vabilo 5., 6., 7. dnij pred občnim zborom, ne more nikakor izpolniti pogoja, stavljenega v zadnjem odstavku § 35. Da se deležba od slovenske strani kolikor možno omeji, odredil je društveni urad, da se ne dajejo od dne razposlanega vabila nikomur izkaznice, tudi če plača udnino. Tako se je odrekla izkaznica g. poslancu g. Antonu Klanciču, kateri je prišel dne 3. t. m. plačat udnino za podgorsko občino in blagajnik mu je izrečno povedal, da je prejel tako povelje. Pretekli četrtek je bila baje radi blagajnikove bolezni društvena blagajna cel dan zaprta, se niso sprejemala plačila udnin, niti se niso izdajale izkaznice, po katerih so praskali razni člani. Tu bodi omenjeno še to, kar očitno kaže namero predsedništva oziroma društvenega urada: Vsem italijanskim, oziroma tudi nemškim članom, kateri so bili v zamudi s plačilom udnine za preteklo leto, je društveni urad razposlal opominalnice — docim so se napravljene opominalnice za slovenske člane na visje povelje pridržale v uradu. Na dnevnem redu občnega zbora je poročilo o društvenem delovanju l. 1902., so računali za l. 1902. in proračuni za l. 1903. Vse te spise imajo italijanski člani v rokah, so jih lahko pregledali in se pripravili za dotično razpravo. Slovenski člani pa niso prejeli ne poročila niti omenjenih računov in proračunov, ker ni predsedništvo prav nič za to preskrbelo — kakor se je poprej vedno godilo — da bi se napravili potrebni predvodi ter priobčili članom. V tem opuščenju tiči tudi očitno kršenje naših pravic, katero občutimo tem huje, ker nismo celo lansko leto prejeli nobenega društvenega glasila ter živimo v popolni temi o vsem tem, kar se godi in gospodari v društvu. S tem, da se je nad 100 kmetovalcem naše narodnosti, kateri so bili pravilno zglašeni v seji dne 11. januarja l. l. nad pol leta zadržal sprejem v društveno zvezo in da se je poprej

sklicati občni zbor, nego se je rešila ta zadeva; da se je nenadoma pred časom sklicati zbor (§ 34) in tako, da ni možno stavit samostalnih predlogov, s tem, da se po sklicanju obč. zbora ne izdajajo za deležbo potrebne izkaznice tistim, kateri so v tem času prinesli plačilo udnine, in da razni člani slov. narodnosti sploh niso prejeli vabila k občenemu zboru in slednjič s tem, da se slovenskim članom ni pred zborom priobčilo poročilo o društvenem delovanju in da se jim niso doposlali društveni računi in proračuni, — kršila so se dotična pravila kmet. društva tako očitno v škodo slov. članom in celi naši deželni strani, da smo žaljeni v svojih pravicah in interesih primorani podati proti veljavnosti napovedanega občnega zbora, proti dotičnemu dnevnemu redu in proti eventualnim zborovim sklepom najodločnisi protest, z nesljivo pričakuje, da vzame c. k. vlada naše žaljene pravice in koristi v svoje varstvo ter ukrene, česar treba, da se zaprečijo nasledki samovlastnega in protipravilnega poslopanja društvenega predsedništva. V Gorici 9. februarja 1904.

(Podpisi.)

Deželna norišnica in naši klerikalci.

— Slaba vest je prignala klerikalce do tega, da so izpregovorili o deželni norišnici, še predno smo jih prav prisilili do tega. Mislili so pač, da bo treba kaj reči, kakor hitro se „Soca“ zopet oglasi z zadevo o norišnici ter pokaže zopet enkrat v pravi luči, kako se je postopalo v tem prasanju z laške in slovenske klerikalne strani. Napisali so dolg članek v „Gorici“ št. 10. Iz tega članka se razvidi, da stojijo tudi gledé norišnice, kakor povsodi, popolnoma na stališču Pajerjevem, dasi govori vsak zdravi um proti norišnici v mestu, in je tudi med neodvisno mislečimi Lahi dosti njih, ki mislijo prav tako, in dasi se z našega slov. stališča nikakor ne da zagovarjati načrt, da se postavi deželna norišnica v Gorici. Slovenski klerikalci bi bili lahko odločevali v tej reči, ali niti zganili se niso, marveč so pustili v nemar vsako pametno stališče ter vse slovenske interese ter se slepo podvrgli Pajerjevi volji, da mora stati norišnica v mestu. Tudi tisti Lahi, ki so hoteli imeti norišnico v Gorici, so najbrže prepričani, da tak zavod ne tiče v mesto, ali Gorica je uboga, tako pravijo, in potrebuje dohodkov. Zato ker so mestne blaginje prazne in ke hotejo dati mestu več dohodkov, le za to bo stala norišnica v Gorici. Norišnica ima biti molzna kravica za mesto, drugega nič. Mari jim ni nič zato, da se postavi tak zavod v ta namen, da bo vplival dobrotno na reveže umobolne, mari jim ni za nikako psihiatrično stališče, mari pa jim je bilo le za to, da dobijo novo molzno kravico. To bo nekaj za Gorico ta norišnica, so si mislili, in kar so mislili, so tudi dosegli. Kupili so svet, določili že to in ono, potem pa šele so začeli iskati psihiatričnega izvestja. Rajnki Krajatsch jim ni dal nikakega povoljnega spričevala, zato je bilo treba klicati na pomoč novega psihiatra. Poklicali so dr. Paetza iz Alt-Scherbitza, priznanega strokovnjaka. Kako so delali z njim, smo povedali lani obširno. Postopali so z njim neodkritosrčno. Peljali so ga res na zemljišče, kjer ima stati bodoča deželna norišnica, ali niti tega mu niso hoteli povedati, koliko so dali za zemljišče. Pregledati zemljišča ter vpoštovati razmere z okolico in mestom, za to si nam eno niso dali časa. Pregledalo se sploh ni zemljišče tako, kakor potreba, marveč rekli so mu, tu in tu bo stal zavod, toliko časa so mu pustili, da je mogel pogledati okoli sebe. To, kar je videl, je res lepo. Pogled na gore in hribočke ter sploh okoli po ravnini je res diven, zato se ni čuditi, da je dr. Paetz vskliknil, da je to lepo, da je ta lega lepa. Videl je tudi zemljišče pred seboj — potem pa hitro hajdi v kočije in nazaj ogledovat med štiri stene načrte o norišnici. Ta komisijski ogled je bil jako površen, in tega se je zavedel pozneje tudi dr. Paetz ter uvidel, kako so ga hoteli gospodje le izrabljati v svoje namene: dobiti v naglici psihiatrični parere od slovečega moža, da bi se bili potem bahali, češ, eden najslavnejših psihiatrov je odobril naše delo gledé norišnice, glejte, kako smo pametno ravnali. Ali vse to jim je uslo. Ko je govoril dr. Paetz z zdravniki tuk. mestne bolnišnice, so mu povedali, kako drago je kupljen oni svet, in dr. Paetz je rekel med drugim, da mu dopade, le preblizu mesta je. Na to so razgrnili pred njim zemljevid ter mu pokazali, kje ima stajati norišnica ter kaka je bližnja okolica in povedali so mu, kako raste mesto na to stran in kako

bo se raslo vsled novih železniških zvez. Dr. Paetz je bil začuden, zlasti se ko so ga opozorili na bližnje sempetersko pokopališče. Zdravniki so dobili vtis, da bi se bil dr. Paetz izrazil vse drugače, ako bi mu bili dali prilžnost, pretresti to vprašanje počasi, kakor treba. Posledica tega je bila to, da so mogli Lahi reči, da se je izrekel dr. Paetz ugodno o zemljišču, ali le o zemljišču kot takem, ali že v prvem trenutku je rekel, da je preblizu mesta, pisanega parera v psihiatričnem smislu pa ni dal, marveč je rekel, da ga dopošlje. Ali so ga že dobili ali ne, o tem ni prišlo še nič v javnost, iz česar bi bile soditi, da ga še nimajo.....

Taka je ta reč z norišnico. Slov. dež. poslanci klerikalne barve so šli slepo za Lahi v dež. zboru, in dež. odborniki slovenski so lepo molčali k vsej stvari. Ako bi se bilo to vprašanje prav rešilo, potem bi stal ta dež. zavod kje na slovenski zemlji in bi odgovarjal svojemu namenu, tako pa so ga vrgli v mestni šum in prah..... Klerikalcem ni bilo mar za dober zavod in ne za interese slovenskega dela, marveč so molčali ter prepustili vse Lahom, in tako bomo imeli radi pasivnosti slov. klerikalcev in radi dobičkaželjnosti Lahov deželno norišnico v Gorici — kamor ne tiče! — Edino le slov. napredni poslanci so zastopali pri tem vprašanju pravo zdravo stališče in koristili slov. dela, ker so se protivili temu, da bi stal ta zavod v Gorici. Klerikalci so le kimali, sedaj pa se še čudno držijo, ako se jim reče, da so tudi oni krivi nesmisla, da sezidajo deželno norišnico v mestu sredi suma in praha! Čitatelji pa lahko presodijo, kdo je delal v tem vprašanju prav in kdo neprav.

Zanimivo predavanje. — Dr. Baumgarten iz Würshofna namerava prirediti dne 27. t. m. v Gorici predavanje o nevrasteniji, bolezni sodanjega časa. Predavanje ulegne biti jako zanimivo, zato je pričakovati obilo udeležbe. Opozarjamo na predavanje že naprej. Kje in ob kateri uri se bo vršilo predavanje, sporočimo pravočasno.

Tragedkinja Mat. Teodorovič je priredila, kakor je bilo naznanjeno, v ponedeljek v tukajšnji Čitalnici dramski večer, katerega se je udeležilo mnogo občinstva, ki je bilo z izvajanimi točkami zadovoljno. Hrvaška tragedkinja je zelo obilo pohle.

„Klobase, klobase“.... — Zadnjič je zapisal A. K., da je konec njegovega dopisa. Marsikateri je rekel: Ali je vendar končal! Dolgo je bilo, dolgo, pa brez okusa — ali mi, ki ga poznamo, smo rekli: Varate se, ni se končal ne. Vsaka reč ima en konec, klobasa pa dva; in da se pokaže, da je plod A. K., ki leži težko v želodcu čitatelem „Gorice“, prava klobasa, boste videli, da bo nadaljeval prihodnjč. In eto ga! Je že tu! Drugi konec klobase je začel razvijati po „Gorici“, ravno tako neokusen in žoltav, kakor prvi. Vsaka reč ima en konec, klobasa pa dva. Ker je bil prvi jako dolg, bo drugi bržčas ravno tak in preti, dasi tiče le v predpust, seti celo v postni čas. Pomilujemo naročnike „Gorice“, da uživajo tako netečno hrano.

Klerikalno divjaštvo. — Z Lokvij nam pišejo: Pretečeno nedeljo sta bila v krčmi pri „Ivancu“ razen fajmoštra Plesničarja, njegovega očeta, mežnarja, organista in drugih tudi 2 moža od Nemcev, ki slučajno ne prisegata na klerikalno bandero. Med raznimi pogovori se je prislo tudi na vero in na politične stranke. Beseda da besedo in stvar se je sukala več ur; nazadnje po fajmošter na prej omenjena dva moža in reče: „Ta dva sta liberalca, sta brezverca!“ in odide z organistom v drugo — oštarijo. Precej na to pograbi klerikalni Lokvarji enega izmed onih dveh mož, ga vlečejo od mize ter kričijo: „Brezverci ven!“ Oni mož pade na tla a Lokvarji začnejo ga tepsti. Najbolj sta se menda pri tem skazovala fajmoštrov oče — znani pijanček, ki se je menda sam pohvalil, „kako ga je fajnzdrž“ in tuk“, in pa — mežnar.

Oni revež leži sedaj že teden dnij in je v notranjosti tako pokvarjen, da ne vzdrži nobene jedi v sebi. Stvar je prijavljena sodniji, in upamo, da ista suroveže gotovo podučiti, da se človeka ne sme pobivati tudi če je — liberalac — ne!

Tako vidimo, da gre seme fajmoštra Plesničarja na Lokvah bujno v klasje, kajti 2 leti sem ni nobeden naprednjak več varen svojih kosti, on pa hodi mirno na Trnovo prenočevat.

Eden, ki je bil sam zraven.

Rajmošter Plesničar na Lokvah snuje delavsko bolniško blagajno. Da se bo ista mogla čim prej ustanoviti, sta že poskrbela njegov oče pa mežnar v nedeljo 31. januarja t. l., ko sta že dva delavca bolnika — napravila. Le korajžno naprej! Saj v kasi so že knofi, katere se je dotičnikoma potrgalo!

„Samo zabavljanje“. — Ker pisemo vedno resnico o klerikalcih ter razkrinkujemo dan na dan v večji meri njihovo Slovincem toliko škodljivo politiko, pišejo venomer po svojih listih, da vedno zabavljamo, da v „Soci“ je „samo zabavljanje“. Vsako resnico, katero povemo, imenujejo zabavljanje... Ne, mi ne zabavljamo, ampak primorani smo, žal, beležiti nevspeh za nevspehom na strani klerikalne politike, popisavati moramo, kako funkcionira zveza Pajer-Gregorčič na vseh koncih in krajih, pribijati moramo, kako gine slovenska reč, ker ni sposobnih mož, na te zavrnih mestih, nastevati moramo, kako se troši po eni strani brezmiselno deželni denar, kako pa ga ni po drugi strani za nujne potrebe, itd. s kratka: pisati moramo zalosten kos politične zgodovine goriskih Slovincov. Pisemo le resnico, pa če klerikalci stokrat rečejo, da le zabavljamo. Vse, kar pisemo, je resnica, brika resnica, in možje, ki imajo bližji pogled v te reči, nam podpričujejo, da je vse res. Tudi klerikalci vedo to, ali ker hočejo farbat svet in ker se hočejo sebe delati lepe, skušajo izpodbijati s smešnimi izgovori resnico ter kričijo, da zabavljamo. Nič ne zabavljamo, ali hvaliti tudi ne moremo, kar ni hvale vredno. Naj naredijo kaj takega, kar je vredno hvale, pa si ne bomo pomislili niti trenotek, marveč jih pohvalimo prvi. Nam je le za resnico in napredek, vsako nazadovanje pa moramo obsoditi, kakor pritiče. Torej le na delo, da bomo mogli vsaj enkrat izreči tudi kako hvalo!

Obrtna razstava. — Po prizadevanju zavoda za pospeševanje obrti se odpre v Gorici dné 14. t. m. obrtna razstava, ki bo odprta do 20. marca, in sicer vsak dan od 10. dop. do 4. pop. Vstop je prost.

Strašna nesreča v vodnjaku. — V soboto se je zgodila na dvorišču zidarskega mojstra Nilbranda na Solkanski cesti strašna nesreča. Tam delajo nov vodnjak, izkopali so bili že 33 m na globoko. 24 letni zidar Al. Humar z Vogrskega je skočil na oder pod robom votline, deska se je prelomila in Humar je padel v globino. Nasli so ga vsega zlomljenega in pobitega. Odpeljali so ga takoj v tukajšnjo bolnišnico, kjer pa je umrl, ko so ga položili na posteljo.

Dva voza sta trčila drug ob drugega v ulici Novi most, in sicer kočija dr. Pontonija z nekim kmečkim lahkim vozom. Oba voza sta šla hitro. Voz dr. Pontonija je močno poškodovan, ker je zašel konj onega drugega voza z nogo med sprednjo kolo in voz ter ga poškodoval. Konj je tudi poškodovan, ljudem pa se ni zgodilo nič.

Ljubexen med brati. — V nedeljo sta pila brata Rožičeva, Ivan, star 25 let, in Avgustin, star 19 let, iz Ločnika. Ivan je silil končno, ko je mislil, da ima dosti vina, mlajšega brata, da gresta domov. To pa mlajšemu ni ugajalo, in ker ga je le silil, je potegnil mlajši nož ter ranil brata na trebuh, pod trebuhom in na desni strani. Še isti večer so ga pripeljali v Gorico v bolnišnico.

Pevsko-bralno društvo „Orel“ na Trnovem vabi na predpusno veselico, ki bo dné 14. t. m. v prostorih g. župana Peršića s petjem, godbo, šaljivo tombolo in plesom. Začetek ob 3. uri popoldne.

„Prostovoljno ognjegasno društvo“ v Sežani vabi na veselico s plesom, katero priredi dne 14. svečana 1904. ob 1/2 8. zvečer v hotelu pri „Treh kronah“. Istocasno se vabi na ples na pustni torek; vstopnina ista, začetek točno ob 2. pop. pri g. Al. Polley-u. Svirajo Nabrežinci. K obilni udeležbi najljubše vabi odbor.

Plesni venček v Ajdovščini. — Ta venček se bo vršil v nedeljo dne 14. Ob 3. uri pričetek v dvorani gospoda Franca Bratina. Pri plesu bo svirala polnostevilna godba iz Prvačine. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor fantovskega kluba.

Oddajo se v najem elegantne mobilije, elegie-citre z notami in šolo, pozlačena salonska svetilnica, ogledala, podobe, namizni prti in blazine. Tekališče Frana Josipa št. 35, II. nadstr.

Slovenskim posojilnicam in posojilničarjem v uvaževanje in posojilniškim

uradnikom v spodbujajo — je prinesla „Slovenska zadruga“ v Krškem v svoji št. 2. čega leta važen dopis posojilniškega tajnika iz Istre glede organizacije posojilniških uradnikov, oskrbovalja za starost in onemoglost teh itd. Ker bi ta nasvet — izveden — zamogel vsestransko koristiti, bodisi posojilniškemu osebju, kakor tudi posojilnicam samim — je torej vsega uvaževanja vreden in zasluži resnega premotivanja, da se dejansko tudi izvrši. Naj bi se v tem oziru sestavil poseben odbor, kateri naj bi preiskrbel potrebno za ustanovitev društva, katerega se vsak rad oklene, ko bo videl, da bode imeli hašek od njega, in gotovo tudi posojilnice ne odrečejo svoje pomoči.

Sedaj se vsrijo pri vseh posojilnicah občni zbori — in naj bi se pri teh uvaževalo to vprašanje — ter odločil donesek društvu „Slov. posojilniških in hranilniških uradnikov“, kateri donesek naj bi se društvu izplačal, kakor hitro se isto ustanovi, da bi zamoglo zapričeti na trdni podlagi svoje delovanje.

Posojilnice so danes na Slovenskem najvažnejšega pomena, pri posojilnicah pa spretno zanesljivo in zmožno uradniško osebje, na katerem leži če ne že ves, pa gotovo večji del napredka ali propada dotičnih zavodov.

Naj bi ta nasvet interesirani krogi vzeli v postev, deloljubni možje pa si segli v roke z zapričenjanjem ustanovitve „Društva slov. posojilniških in hranilniških uradnikov“, katero naj bi raztezalo svoj delokrog na vse slovenske pokrajine. — Deloljub.

Razgled po svetu.

Avstrilska delegacija. — Pri razpravi o proračunu vojne mornarice je delegat Biankini obžaloval, da naša vojna mornarica še vedno ne more zadoščati svoji nalogi glede obrambe našega obrežja in zaščite naših trgovinskih interesov. Priporočal je nadaljnje spopolnjevanje mornarice in kazal na potrebo tesnejšega kontakta med mornarico in vojsko, kar bi se najlažje doseglo po spopolnjenju železnih mrež v Dalmaciji in na Hrvatskem. Govornik je zadovoljstvom konstatiral, da so se razmere v vojni mornarici pod vodstvom sedanjega načelnika mnogo zboljšale. Naše ladje so sedaj mnogo boljše in odgovarjajo vsemu napredkom tehničnega znanstva. — Priporočal je slednjič intenzivnejšo gojitev ruskega jezika na mornarični akademiji na Reki in skrčenje službovanja od 4 na 3 leta. Deleg. Bennati je govoril o položaju arsenalskih delavcev v Pulju. Zadnjič dovoljeno zvišanje plače se ni razdelilo na vse razrede v enakem razmerju. Tudi ni urejeno napredovanje v višje razrede in se ne plačujejo prazniki. Sedanja določila glede mirovin ne odgovarjajo pravičnim zahtevam in bi morala mirovina znašati najmanj 70% zadnje plače. — Govornik je zahteval, naj mornarična uprava odpomore tem nedostatom. Poveljnik vojne mornarice admiral baron Spaun je odgovarjal na razna priporočila, izražena tekom debate, med drugim: Kar se tiče rabe hrvaščine, polaga mornarična uprava veliko važnost na to, da občejejo častniki z moštvo v hrvatskem jeziku. V to obstojajo tečaji za hrvatski jezik in na mornarični akademiji so se pomnožile ure za pouk v hrvatskem jeziku. Nezadostni redi v tem predmetu onemogućujejo gojencem prestop v višje razrede. — Tudi razmere arsenalskih delavcev so se bitstveno zboljšale. Brez pouda se nobenega delavca ne odpušča iz službe. Kar se tiče pomnoženja navtičnih sol, je isto želeli, vendar je to stvar učne uprave in deželnih oblasti. Kar se tiče topov, izjavil je govornik, da jekleni topovi pr. ol. noma odgovarjajo ter da jih izdeluje škodova tovarna. Ta tovarna dovoljuje mornarični upravi znaten popust. Vsi predmeti za gradnjo ladij se — v kolikor je to mogoče — naročajo v domačih tovarnah. Tudi „Stabilimento tecnico“ je v pogodbi z mornarico obvezan, da nakupuje svoje potrebščine v tuzemstvu, kar pa vsekakor provzročuje zvišanje cen pri nekaterih predmetih. Slednjič je baron Spaun izjavil, da bi bila vojna uprava naklonjena ustreči marsikateri izraženi želji, a to bi trajno obremenilo mornarični proračun, kar se ne more zgoditi brez privoljenja obeh vlad. To velja posebno kar se tiče zboljšanja položaja arsenalskih delavcev. Štiriletna prezenčna služba je za izvežbanje mornarjev potrebna, v odškodnino pa ni treba mornarjem delati pozneje vojaških vaj. Ako se uvede dveletna vojaška služba v

vojaški, temu sledi tudi skrčenje prezenčnega službenega časa pri mornarici. Vendar bi zahtevalo pomnoženje prezenčnega stanja in bi delalo težavo pri vežbanju podčastnikov. Nasprotni trditvam deleg. Biankinija izjavil je mornarični poveljnik, da ne more odgovarjati na politična izvajanja. Jaz sem — dejal je govornik — odkar sem na svojem sedanjem mestu, le jednostavni poveljnik in upravitelj jednega dela vojne sile in nimam kakor tak ničesar opraviti s politiko. Niti v privatnih pogovorih se nisem nikoli dotaknil političnih in narodnih vprašanj, odkar zasedam to mesto. Po še nekaterih pojasnilih poročevalca Pergelta je bil mornarični proračun sprejet nespremenjeno tudi v podrobni razpravi. Predsednik je na to naznanil, da prihodnjo sejo skliče pismenim potom ter da se dne 17. t. m. namenuje napraviti izlet delegatov v Steinfeld, kjer se bo vsrilo poskusno streljanje z novimi topovi. Natančnejše o tem izletu naznani se pozneje.

Občinske volitve v Trstu. — V ponedeljek so začeli razposiljati razglase glede razpolaganja volilnih list. Te liste bodo dane na vpogled od 1. marca dalje skozi 6 tednov.

Strossmayerjevega devetdesetletnica. — Proslava devetdesetletnice J. J. Strossmayerja je bila veličajna. V tej veličastnosti se je kazala vsa veličina velikega biskupa. Čestitke so prihajale od vseh strani. Ne le iz Hrvatske, ampak iz vseh krajev, izlati pa iz slovanskega sveta. Djakovo samo je plavalo v radosti, ovacije biskupu so bile neopisno ganljive. Vsaki poklonivši se mu deputaciji je izražal željo, da bi doživel solnce svobode svojega naroda. V Osijeku — v rojstnem kraju Strossmayerjevem — in Djakovu so se udeležili slovesne službe božje tudi zastopniki oficijelne Hrvatske in vojaških oblastij.

Toplo kopališče v Opatiji. — Ta za napredek Opatije neobhodno potrební zavod je dovršen in izročen uporabi. Kopališče nosi ime nadvojvode Ludovika Viktorja, brata našega cesarja. Nadejati se je, da bo Opatija odslej še bolj napredovala, nego pa je doslej.

Pevce Naval - Pogačnik v Ameriki Newyorskí mesečnik „The Criterion“ piše o našem opernem pevcu Navalu: „Prav mogoče je, da dobi (neki italijanski operni pevec svetovne slave) hudega tekmeča v Fran Navalu, lirskem tenorju, ki bo pel mnogo vlog, s katerimi se je dosedaj proslavil Poljak Jean de Reszke. Mr. Naval je tudi novodoslec, in osebnost in glas, oboje je pri njem veliko, da je v stanu razvajevo občinstvo očarati. In popolnoma vreden je obožavanja, ki se mu gotovo izkaže v New-Yorku.“

V Rimu se vrši ravnokar senzacijonelem proces: eden senatorjev je zatožen, da je — kakor kirurg — prozročil smrt nekega bolnika, katerega je bil operiral. V smislu ustave pa so senatorji odtegneni rednemu sodstvu, in se v takih slučajih senat sam (gospodska zbornica) konstituira kakor sodišče. Senator D'Antona mora odgovarjati pred senatom radi umorstva.

Prebivalstvo današnjega Jeruzalema. — V orijentu se ne šteje prebivalstvo po glavah temveč po družinah. Iz poročil raznih evropskih konzulatov in župnika v Jeruzalemu je posneti, da ima „večno“ mesto 80 tisoč prebivalcev in sicer med temi 9000 mohamedancev, 5000 katolikov, 5100 pravo-

slavnih Grkov, Armencev, Koptov, 750 protestantov, 150 mormonov iz Amerike, 60.000 Židov. Zadnjih je torej skoraj desetkrat več kakor vseh kristjanov. Odkar so se izdale na Ruskem in Rumunskem ostre naredbe proti Židom, je židovsko prebivalstvo teh dežel zelo obubožalo ter se začelo izseljevati. Obrnili so se v Argentinijo, v Zedinjene države kakor tudi v Turčijo. Tudi v Palestini se jih je mnogo naselilo, zlasti v Hebronu, Tiberiji, Jafetu in Jeruzalemu.

Veliko pomeverjenje. — V največem dijaškem društvu na vseučilišču dunajskem, v onem za oskrbovanje bolnih dijakov, kateremu društvu so členu tudi skoro vsi profesorji, so prišli na sled volikemu pomeverjenju. Od premoženja društvenega, ki znaša 40.000 K, so našli še le 700 K. Zločinca so že prišli v osebi društvenega tajnika in blagajnika Schmellebecka. Isti je pripoznal, da je tekom petih let pomeveril nad 30.000 K iz društvenega premoženja. Ni pa še natančno določena svota pomeverjenega denarja. Schmellebecka so zaprli.

Korejanska modrost. — Ker je ravno Koreja glavni sporni predmet, radi katerega se vrši krvava vojna na skrajnem Vzhodu, bo morda zanimalo naše čitatele, ako jim podamo tu nekaj korejskih rekov in pregovorov, v katerih se zrcali misljenje prebivalstva v tej deželi: Dobra je ona stvar, ki je nova. Dober je tisti človek, ki je star. Kdor je jedel sol, pije vodo. Sol posoli jedi še le potem, ko je prišla vanjo. Kožo tigra je možno slikati ne pa njegovih kosti. Obraz moža poznamo, ne pa njegove notranjosti. Če se ne pazi, se ne more videti. Tudi slepec se zna priplaziti skozi odprta vrata. V dolini, kjer ni tigra, je lisica mojster. Čim so usta polna, izplahnujejo zopet. Čim visa je gora, tem niza je dolina. Mari prihaja dim iz dimnika, pod katerim ne gori? Tudi jež pravi, da je njegov mladič mehak. Tega ne vidimo, da lastna pšenica visoko raste. Koš poln zlata ni toliko vreden za sina, nego če ga poučujemo iz klasika. Še le potem, ko smo žejni, si kopljeemo vodnjak. Potem, ko je vol ubežal iz hleva, si popravljamo hlev. Če rod bina deset let nima skrbi radi bolezni, potem mora obogateti. Potem, ko je bolnik umrl, se razgovarjamo o učinku medicine. Či dicina ne more mrtvih oživiti, pač pa živece usmrtiti.

Zadnje vesti. — Japonci so napadli ruske ladje pri Port-Arturju. Baje so 3 ruske ladje močno poškodovane. Če je le res! — Car je izdal na narod manifest, v katerem naznanja vojno. Ljudstvo je navdušeno. — Prihajajo med svet že fantastične vesti: da Port-Artur gori ter da je pogreznjenih 11 japonskih ladij.

Službe išče

bodisi kot oskrbnik ali hišnik na kakem gospodarstvu. — Ponudbe sprejema: Lovrenc Pleško v Gorici, Šempeterska cesta št. 13.

Hiša na prodaj

v središču Solkana, enonadstropna, z dvoriščem in hlevom. Hiša je ob glavni cesti in pripravna za vsako trgovino.

Naslov pové upravništvo.

Potrli od najgloblje žalosti javljave vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, žalostno vest, da je naš predragi, nepozabni soprog in oče

Matija Repič,

veleposestnik in veletrgovec,

danes ob 8. uri popoldne, na posledicah nezgode, v dobi 52. let, izdihnil svojo blago dušo.

Truplo preljubljenega se prepelje k zadnjemu počitku v sredo dne 10. t. m. ob 3 1/2 uri popoldne iz Dornberga na pokopališče v Šturije.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Št. rjah dne 11. ob 8. uri zjutraj.

V ŠTURIJAH, dne 8. februarja 1904.

Žalujoča soproga in hči.

Izvolite piti okusni kranjski
„Brinovec“.
 Naročite ga pri
F. Cvek-u — Kamnik
 (Kranjsko).
 Sprejme se solidnega zastopnika
 (v Gorici) za Goriško.

Gorica * Gorica
Hôtel
 „pri zlatem jelenu“
 v trgovskem središču nasproti
 nadškofijski palači. — Sobe
 za prenočišča po zmernih ce-
 nah. — Velik jedilni salon,
 poleg stekleni salon s teraso.
 — V poletnem času prijeten
 vrt z verando. — Sobe za
 klube, društva, za sklenjene
 družbe. — Izborna kuhinja.
 Domača in ptuja vina. Izvirno
 pilzensko „prazdroj“ - pivo.

Zahtevajte
 moj ilustrovani cenik z več kakor
 500 podobami od ur, zlatih, sre-
 brnih in muzikalnih predmetov,
 katerega pošilja zastonj in poštne
 preste
Hanns Konrad,
 tvornica ur in eksportna hiša
 Most št. 249. — (Češko).

Najboljša reklama
 za **lirske testenine** je fakt, da jih slovenske
 dežele konzumirajo ogromne množine, med tem ko se
 druge testenine nikakor niso mogle vdomačiti.

lirske testenine se dobé po tovarniških cenah
 v zalogi v
 — Gorici, Rabatišče št. 22. —

„Škrat“.
 Jedini slovenski humoristično-sati-
 rični tednik, ki prinaša izključno ori-
 ginalne slike. Lastni cinkografski zavod.
 Izhaja v Trstu vsako soboto. —
 Naročnina za vse leto 6 K, za 1/2 leta
 3 K. Posamezne številke se prodajajo
 po 10 stotink. Zahtevajte brezplačne
 številke na ogled.

Gigoj & Nemec
 veletržca z vini
 v Gorici, Passaggio Edling št. 5,
 Via Municipio 1 in 5.
 Priporočata svojo zalogo izber-
 nih črnih in belih vin iz najboljših
 isterskih, vipavskih in briskih
 kletij. —
 — Prodajata od 56 l. naprej.

Anton Pečenko
 Vrta ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
 priporoča
 pristna bela in črna vina
 iz vipavskih, furlanskih,
 brislih, dal-
 matinskih in
 isterskih
 vinogradov.
 Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
 vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 66
 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzore.
 Cene zmerno. Posrežba počena.

Veliki požar!
 zamore se lahko in naglo po-
 gasiti samo s
Smekalovimi
brizgalnicami
 nove sestave, koje od desne
 in leve strani vodo vlečejo in
 mečejo. V vsakem položaju
 delujoče kretanje brizgalnice
 nepotrebno!
R. A. Smekal
 Zagreb,
 skladišče vseh gasilnih pred-
 metov, brizgalnic, cevi, pasov,
 sekiric, sekalk in gospodarskih
 strojev.
 !! 129 odlikovanj !!

Razglas.
 Vobče znana Huberjeva gostilna
 v Bovcu obstoječa iz: novo urejene
 kuhinje, 2 sobi za goste, 3 kleti, 2 ve-
 liki dvorani, 8 spalnih sob za goste,
 1 obširno dvorišče, 2 velika hleva za
 konje in drugo živino, 1 sadni in 1 ze-
 lenjadni vrt in nad 10 hektarov naj-
 boljših njiv in travnikov, je pod jako
 ugodnimi pogoji
na prodaj.
 Odda se tudi ta gostilna z vsem po-
 sestvom pod ugodnimi pogoji v najem
 na večletno dobo.
 Eventuelno se proda oziroma oddá
 v najem tudi sama gostilna z vsemi
 poslopji, dvoriščem in vrti.
 Pismene ali ustmene ponudbe spre-
 jema lastnik Domicijan Huber do konca
 meseca marca 1904.
Domicijan Huber.

Kerševani & Čuk
 v Gorici
 v ulici Riva Castello št. 4 (konec Raštelja).
 Priporočata slavn. občinstvu iz mesta
 in z dežele
svojo mehanično delavnico, zalogo
šivalnih strojev in dvokoles iz to-
varne „Puch“ ter drugih sistemov.
 Sprejemava vsako popravo in rekonstru-
 iranje bodisi šivalnih strojev, dvokoles
 pušk in samokresov.
 Vsako popravo, šivalni stroj ali dvokolo
 jamčiva.
 Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo,
 zagotavljava, da so izdelki najine zaloge naj-
 boljše vrste in trpežni, ter izvršuje vsako
 popravo bodisi šivalnih strojev ali dvokoles
 točno in dovršeno.
Posojujeva tudi dvokolesa.

Pff-afovi šivalni stroji
 so najboljši.
 To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki
 navdušno ni ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje
 nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši
 več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali,
 da so res **Pff-afovi** šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se
 ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s **Pff-afovimi**.
Pff-afovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedno
 brezšumno.
Pff-afovi šivalni stroji so neprekosljivi za domačo rabo in
 obrtne namene.
Pff-afovi šivalni stroji so posebno pripravljeni za umetno vezanje
 (recamiranje) ter se poučuje brezplačno.
Pff-afovi šivalni stroji prekosijo na dobroli vsako tovarno.
 Jamči se za 10 let.
 Nihkar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati **Pff-afove** šivalne stroje.
 Zaloga **Pff-afovih** šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio št. 1
SAUNIG & DEKLEVA.
 Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 14.

„Goriška ljudska posojilnica“
 vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
 Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov.
 1902. tako:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne vloge od
 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po
 5 %. Rentni davek plačuje posojilnica sama.
Posojila: na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastavo 6 %,
 na menice 6 %, s 1/2 % uradnino. Glavni deleži koncem leta 5 1/2 %.
Stanje 31. dec. 1902. (v kronah): Članov 1853 z deleži K =
 129.026. — Hranilne vloge 1.479.006.70. — Posojila 1.443.030.10
 — Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Reservni
 zalog 68.050.90.
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.
 Telefon št. 79.

Prosilva zahtevati listke!!
 Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor:
 cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje,
 strešna okna, cevi za stranlišča itd. ima v zalogi
 orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
 tovarn. Opozarja na svojo bogato izber
kuhinjskega in hišnega
orodja, pečij, štedil-
nikov po brezprimerno
 niskih cenah.
Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
 pred nadškofijsko št. 11.
 Edina zaloga
 stavbnih nosilcev
 v Gorici.
 Pocinkana žica
 za vinograde po znižanih cenah!
Pozor!
Eno krono nagrade
 izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili
 najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri
 naju za 100 K blaga.
Prosilva zahtevati listke!!

Sprejema zavarovanja človeškega
 življenja po najraznovrstnejših kom-
 binacijah pod tako ugodnimi pogoji,
 ko nobena druga zavarovalnica.
 Zlasti je ugodno zavarovanje na
 doživlje in smrt z zmanjšujočimi
 se vplačili.
 Vsak član ima po preteku petih let
 pravico do dividende.

„SLAVIJA“
 vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
 Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
 z vseskozi slovensko-narodno upravo.
 Vsa pojasnila daje:
 Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnj. bančnej hiši
 Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine
 proti požarnim škodam po najnižjih
 cenah. Škode cenjuje takoj in naj-
 kulantneje. Uživa najboljše sloves,
 koder posluje.
 Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
 podpore v narodne in obénotoristne
 namene.

J. Zornik Gorica, Gosposka ulica šte. 7.

Priporoča toplo sorojacom svojo zalogo modnega blaga:

Za dame:

Krasne okraske za obleke, trakove, svilne zadnje novosti za bluze, pajčolane, pasove, predpasnike, rokavice, nogavice, dežnike, solnčnike, bluze, čevlje, vse potrebščine za obleke, kakor: podloge, sukanec, svilo, gumbje, vezenja, zaponke itd.

Za gospode:

Raznovrstno belo in barvano perilo najboljše vrste, jopice za hribolazce, kolesarje, veslarje; zadnje novosti ovratnic, ovratnikov, zapestnic, nogavic, rokavic, hlačnikov, čepic, čevljev, dežnikov itd.

Opozarja

prečastite dame, na svojo veliko zalogo obče priznane najbolj modrecev vsake cene.

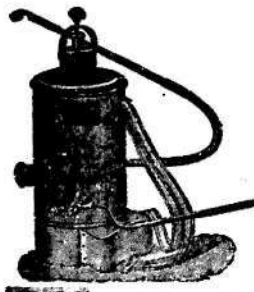
Za birmance

in otroke: rokavice, nogavice, pajčolane vsake vrste, obleke, čepice, razno perilo.

Za slavnosti

in druge veselice; vsakovrstne narodne trakove, kojim preskrbi na zahtevo vsakovrstne napise.

Cene brez vsake konkurence.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.

Brizgalnice za sadjno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in apna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga,

brizgalnice (streljke) za sadjno drevje z natanjko namerjeno petrolmešanico, svečilnice na aceten da se ulove leteči hrošči,

hidravlične stiskalnice za vino,

stiskalnice za vino in ovočje s diferencijalnim pritiskom,

stroje za drobljenje, stiskalnice,

čisto nove mline za grozdje,

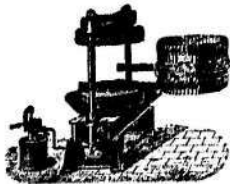
novi priprave proti peronospori in za žveplanje, sesalke za vino, cevi za vino,

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo kot zbiralnike (trienre), mlatilnice, vitale (gepel) i. t. d. razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah

Ig. Heller, Dunaj, II. Praterstrasse 49.

Cenilniki zastoj in franko.

Dopisuje se v vseh jezikih.

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si je pokvaril želodec, bodisi da se je prehladil ali prenapolnil želodec, jedel slabo pripravljeno, neprebavljivo, pregorka ali premrzla jedila, ali sploh neredno živel, tako da trpi na **goračici, želodčnem krču, tiščanju želodca, težkem prebavljanju** ali **zaslizenju**, budi priporočeno dobro in izvrstno domače zdravilo, katero je že mnogo let v rabi. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ullrich-ovo zeliščno vino je pripravljeno iz pristnega vina in izvrstnih zdravilnih zelišč, krepki in oživlja želodec, ozdravi vse želodčne bolezni in pospešuje obnavljanje sveže krvi.

Ako se rabi zeliščno vino pravočasno, se vse želodčne bolezni skoraj takoj ozdravijo. Ne sme se torej obotavljati in se mora že pri **glavobolu, riganju, deravici (zgaga), naponjanju, bljuvanju** takoj rabiti. Večkrat izginejo vse te bolezni, ako človek parkrat pije omenjeno zeliščno vino.

Ako se človeku zapeka in ne more na potrebo, čuti nekako **tesnobo, kianje (nadron), srčno utripanje, brezsenost**, kakor tudi **zasedanje krvi** v jetrih, vranici in vratnici (hemoroidi). Zeliščno vino ozdravi vse to hitro, odpravi neprebavljivost in odstrani iz želodca in črev vse nepotrebne in nerabljive snovi.

Medlost, bledost, pomanjkanje krvi in oslabelost so navadno posledice slabe krvi in bolnih jeter. Ako se nima apetita oslabi, a glavobol in noči prebije brez spanja uplivajo tako nanj, da začne hirati. Zeliščno vino pomaga zopet, okrepi životno moč. Zeliščno vino pospešuje apetit, prebavo in reditvo, pospeši delovanje krvi, pomiri razdražene živce in obudi **veselje do življenja**. Vse to dokazujejo mnoge zahvale in pripoznanja.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po gl. 1.50 in 2.00 v lekarnah v Gorici, Kormini, Ajelu, Čaplungu, Gradežu, Romansu, Fiumičelu, Gradišcu ob Soči, Ronkah, Ogleju, Trzinu, Kanalu, Vidmu, Palmanovi, Tolminu, Idriji, Ajdovščini, Sežani, Vipavi, Portogruaru, Trstu itd. kakor tudi po vseh lekarnah avstro-ogrske monarhije in bližnjih deželah. Lekarna G. Cristofletti v Gorici pošilja tri in več steklenic zeliščnega vina po originalnih cenah po vsi Avstriji.

Opominja se na različne ponaredbe!

Zahteva naj se izrecno

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ovo zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ono obstoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega spirita 100,0, glicerine 150,0, ručnega vina 240,0, soka jerebikovih jagod 150,0, črešnjavega soka mane 30,0, kopreca, janeža, helenine korenike, ameriške korenike, korenike svišča in kolmeža 10,0. Vse te dele naj se zmeša!

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Zastopstvo v Spiljetu ter Orizentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posejila daje na poročstvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku poselitve znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. avgusta 1903:

Deleži: a) podpisani K 1.210.300,—

b) vplačani 405.188,—

Dana posejila 1.631.164,—

Vloge 1.203.438,—

Hamburg-Amerika Linie

Največje
najstarejše
parobrodno
društvo
na
svetu.

Njega
parobrodje
obsega
280
velikanskih
parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih

direktna, najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki
iz **Hamburga** v **Novi York** ali pa v **Halifax**.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali ščange.

Aromatična esenca (Mercantonio)

Spiritozna tekočina, izdelana iz destilacije aromatičnih alpskih zelišč. Po dolgem raziskavanju je dokazano, da se isto vsešno in gotovo uporablja pri biljevanju in ogačnosti, posebno v času nosečnosti, pri črevesnem trganju, glavobolu, živčnih in histeričnih boleznih ter obvaruje pred kolero.

Lekarna G. B. Pontoni

„Pri dveh zamorcih“ — Gorica, Raštelj.

Dobi se povsod!

Schichtovo hranilno jedernato milo

z varstveno znamko

garantirano in prosto vseh škodljivih primes, izdatno in izvanredno milo za pranje.

Pri nakupu naj se pazi na ime „Schicht“ in na gornjo varstveno znamko.

Zastop na debelo: Humbert Bozzini -- Gorica.